

GİRİT ADASI'NIN DÖRTTE BİRİ TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NE AİTTİR !...

► Ümit YALIM*

Girit Adası'nın hukuki statüsü hakkında tarihçiler tarafından kullanılan iki tez vardır. **Birinci tez;** “Girit Adası'nın 30 Mayıs 1913 Londra Antlaşması ile hukuken Yunanistan'a terk edildiği ve 14 Kasım 1913 Atina Antlaşması ile kesin olarak Yunanistan'a verildiği” tezidir.

İkinci tez ise; “Girit Adası'nın, 30 Mayıs 1913 Londra Antlaşması ve 10 Ağustos 1913 Bükreş Antlaşması ile kesin olarak Yunanistan'a bağlandığı” tezidir. Ancak tarihçiler tarafından kullanılan her iki tez de tarihi, coğrafi ve hukuki gerçeklerle bağdaşmamaktadır.

Girit Adası'nın hukuki statüsü, **30 Mayıs 1913 Londra Antlaşması, 10 Ağustos 1913 Bükreş Antlaşması, 14 Kasım 1913 Atina Antlaşması ve 24 Temmuz 1923 Lozan Antlaşması** olmak üzere toplam dört antlaşma ile belirlenmiştir. Anılan antlaşmalara göre Girit Adası'nın sadece dörtte biri Yunanistan'a aittir.

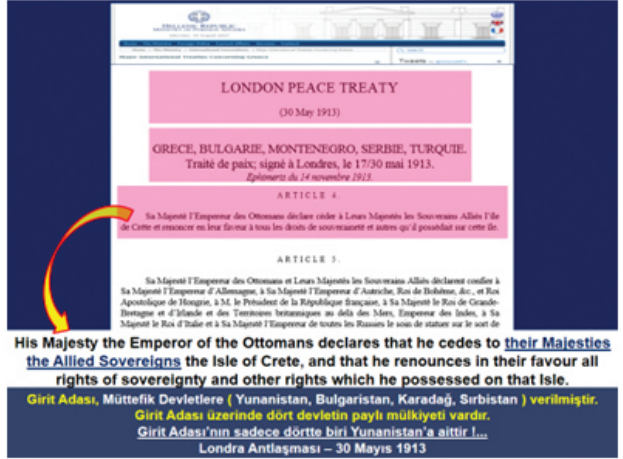
30 MAYIS 1913 LONDRA ANTLAŞMASI İLE YUNANİSTAN'A GİRİT ADASI'NIN DÖRTTE BİRİ VERİLMİŞTİR. GİRİT ADASI'NIN ET-RAFINDAKİ ADA, ADACIK VE KAYALIKLAR OSMANLI DEVLETİ'NİN EGEMENLİĞİNDE KALMIŞTIR !...

Birinci Balkan Savaşı'ndan sonra Osmanlı Devleti ile Yunanistan, Bulgaristan, Karadağ ve Sırbistan arasında **30 Mayıs 1913'te Londra Antlaşması** imzalanmış, Girit Adası, Antlaşma'nın 4.Maddesi ile Müttefik Devletlere (Yunanistan, Bulgaristan, Karadağ, Sırbistan) verilmiştir. Antlaşmaya göre Girit Adası üzerinde dört devletin paylı mülkiyeti vardır. Yunanistan'ın Girit Adası üzerinde tek başına ferdi mülkiyeti yoktur. **30 Mayıs 1913 Londra Antlaşması'nın hiçbir yerinde, Girit Adası'nın Yunanistan'a terkedildiği, verildiği veya bağlandığı ifadesi yoktur.**

1913 Londra Antlaşması ile Yunanistan'a Girit

Adası'nın dörtte biri verilmiştir. Girit Adası'nın sadece dörtte biri Yunanistan'a aittir.

Girit Adası'nın etrafındaki 14 ada ile adacık ve kayalıklar Osmanlı Devleti'nin egemenliğinde kalmıştır.

İkinci Balkan Savaşı'ndan sonra Romanya, Yunanistan, Karadağ, Sırbistan ve Bulgaristan arasında **10 Ağustos 1913'te Bükreş Antlaşması** imzalanmış, Bulgaristan, Bükreş Antlaşması ile Girit Adası üzerindeki dörtte birlik hakkından feragat etmiştir. **Bu antlaşma, Yunanistan'ın Girit Adası üzerinde tek başına ferdi mülkiyetinin olmadığını gösteren somut bir belgedir.**

10 Ağustos 1913 Bükreş Antlaşması'nın hiçbir yerinde, Girit Adası'nın Yunanistan'a terkedildiği,

nistan, Kuzey Ege Denizi'nde Taşoz - Ahikerya arasında bulunan toplam 9 ada ile **Girit Adası'nın dörtte birinin payına düşen** borcu ödemekle sorumlu tutulmuştur. Ancak Yunanistan anılan borçları ödememiştir. **Borçlarla ilgili 46. Madde de Yunanistan'ın Girit Adası üzerinde sadece dörtte birlik mülkiyet hakkına sahip olduğunu açıkça göstermektedir.**

LOZAN ANTLAŞMASI'NDAN SONRAKİ GELİŞMELER

Bulgaristan, Lozan Antlaşması'na taraf değildir. Ancak, 10 Ağustos 1913 Bükreş Antlaşması ile Girit Adası üzerindeki dörtte birlik hakkından yazılı olarak feragat eden Bulgaristan, Lozan Antlaşması sonrasında da Girit Adası üzerindeki hakkından fiili olarak feragat etmiştir.

Sırbistan, Lozan Antlaşmasından sonraki süreçte Girit Adası üzerindeki dörtte birlik hakkından fiili olarak feragat etmiştir.

Karadağ da, Lozan Antlaşmasından sonraki süreçte Girit Adası üzerindeki dörtte birlik hakkından fiili olarak feragat etmiştir.

Sonuç olarak;

Girit Adası'nın hukuki statüsünü belirleyen, **30 Mayıs 1913 Londra Antlaşması, 10 Ağustos 1913 Bükreş Antlaşması, 14 Kasım 1913 Atina Antlaşması ve 24 Temmuz 1923 Lozan Antlaşması'na** göre Girit Adası'nın sadece dörtte biri Yunanistan'a aittir.

Bulgaristan, Girit Adası üzerindeki dörtte birlik payından yazılı ve fiili olarak; **Sırbistan**, Girit Adası üzerindeki dörtte birlik payından fiili olarak; **Karadağ da** Girit Adası üzerindeki dörtte birlik payından fiili olarak feragat etmiştir.

Bulgaristan, Sırbistan ve Karadağ tarafından yapılan feragat (vazgeçme), Yunanistan lehine yapılmamıştır. Yunanistan lehine feragat (vazgeçme) yapılmadığı için Bulgaristan, Sırbistan ve Karadağ'ın Girit Adası üzerindeki toplam dörtte üçlük payı aslına rücu olmuştur. Yani anılan dörtte üçlük pay Osmanlı Devleti'ne geri dönmüştür.

Osmanlı Devleti'nin hak ve borçları küllî halefiyet yoluyla Türkiye Cumhuriyeti'ne geçmiştir. Girit Adasının hukuki statüsünü belirleyen uluslararası antlaşmalar ve uluslararası hukuka göre Girit Adası'nın dörtte üçü ve adanın etrafındaki ada, adacık ve kayalıklar, Osmanlı Devleti'nin küllî halefi olarak Türkiye Cumhuriyeti'ne aittir.

YUNANİSTAN, GİRİT ADASI'NIN DÖRTTE ÜÇÜ İLE ETRAFINDAKİ ADALARI DERHAL BOŞALTARAK TÜRKİYE'YE TESLİM ETMELİDİR !...

Yunanistan, Girit Adası'nın dörtte üçü ile hâlihazırda adanın etrafında işgal altında tuttuğu **Gavdos, Dhia, Dionisades, Gaidhouronisi ve Koufonisi** olmak üzere toplam 5 Türk Adasını derhal boşaltarak Türkiye'ye teslim etmelidir. Ayrıca yine Ege Denizi'nde işgal ettiği diğer 13 Türk Adası ve 1 Türk Kayalığını da derhal boşaltarak Türkiye'ye teslim etmelidir.

Yunanistan, Girit Adası'nın Türk bölgesinde kalan Heraklion Hava Üssü dahil olmak üzere bütün askeri birliklerini ve 1999 yılında adanın Türk bölgesine yerleştirdiği S-300 Hava Savunma Füze Bataryalarını da derhal tahliye etmelidir.

*Em. P. Kur. Alb.

Milli Savunma Bakanlığı

eski Genel Sekreteri

TESUD Çankaya Şb. Üyesi

TESSAM Bilim Kurulu Üyesi